

*actuarij vreis Notarius in Testamento judiciali
non supplet.*

1731, 9/10

242

**PRO-CANCELLARIUS
IOAN. CHRISTIANVS
KOENIGK,
IVR. VTRIVSQUE DOCTOR, ET FAC.
IVR. LIPS. ASSESSOR,
SOLENNIA
DOCTORALIA
NOBILISSIMI ET CONSVLTISSIMI
IO. GEORGII KNOBLAVCHII,
ZITTAVIENSIS LVSATI,
DIE XIII. SEPTEMBR. MDCCXXXI.
CELEBRANDA
INDICIT.**

PRO-CANCILLARIAS
IAC. CHRISTIANUS
KÖNIGER
M. ALEXANDER DOCTOR ET FUC
IAR. LIPS. ASSISTOR
SOLINNA
DOCTORALIA
MORTISMI ET CONSERVISMI
IO. GEORGII KNOBLVACCHII
SITTAVINENSIS RAVATP
DIE XII SEPTEMBER MDCCXXXI
CLERICIVND
INDICIT

A. Ω.

Degibus XII. Tabb. et quidem
Tab. V. leg. i. cautum legi-
tur: Paterfamilias vti le-
gasset super pecuniae tute-
laeue suae rei, ita ius esto.
Quibus verbis iuxta Pom-
ponium in l. 120. ff. de V. S.
latissima potestas et heredes instituendi, et le-
gata et libertates dandi, tutelas quoque consti-
tuendi, tributa videtur. Et quem admodum
ex adducta lege XII. Tabb. verbum, legare, iu-
re Decemuirali, idem est, ac testari, **VIGL. de**
testam. ordinand. in pr. n. 33. GOEDD. ad d. l.
120. de V. S. n. 2. ita per vocabulum pecuniae,
eodem iure, nihil aliud, quam hereditas intelli-
gitur, **l. 22. circa fin. C. de administr. tutor.** Li-
cet autem antiquitus nihil magis hominibus
deberi creditum fuerit, quam vt supremae vo-

A 2

lun-

Iuntatis, postquam iam aliud velle non possunt,
liber sit stylus, et licitum, quod iterum non re-
dit, arbitrium, l. i. C. de SS. Eccles. Nou. I. c. 2.
§. 2. et Nou. 22. c. 2. in princ. attamen, aeuo po-
steriori, aliud legislatoribus placuit, et testato-
rum licentia in multis iuris articulis fuit immi-
nuta. Hinc *lege Furia*: ne cui, nisi manumis-
soris cognato, certisque aliis personis supra mil-
le asses legare, mortisue causa donare liceret,
cauebatur, deinde *L. Voconia*, ne qui census
esset; i. e. centum millia sestertium possideret,
virginem, neue mulierem supra quadrantem
suorum bonorum, h. e. ultra viginti quinque
millia sestertium, heredem institueret, contine-
batur. porro *L. Falcidia*, ne plus legare testa-
tori permitteretur, quam dodrantem bonorum
ab ipso relictorum, pr. J. de *L. Falc.* et l. i. in
pr. ff. eod. praescribebatur. It. *L. Fusia Cani-
nia*, certus modus constituebatur in seruis testa-
mento manumittendis, quae tamen poste, a
quasi libertatem, ceu rem inaestimabilem, §. 7.
J. quibus ex caus. manumitt. non lic. l. 106. ff.
de R. I. impediens, quodammodo inuida, est
sublata, pr. J. de Leg. *Fus. Canin. tollend.* nec
non *L. Aelia Sentia*, ne in fraudem creditorum
seruos manumittere Domino, soluendo non
existenti, esset liberum, pr. J. quib. ex caus. ma-
num. expresse disponebatur. Nec vlli licitum
nunc

nunc est , in suo testamento , ne leges, licet eae
aliter statuant , in illo locum habeant , l. 55. ff.
de legat. i. cauere, sed ipsi potius incumbit , vt
omnia ea , quae circa testamenta ordinanda
sunt statuta, ad amissim obseruet , l. vlt. in fin.
C. de fideicom. et ne latum vnguem , vt dicitur,
ab iis recedat , l. 32. ff. *de legib.* siquidem ea tan-
tum possumus, quae lege possumus, c. 18. X. *de*
rescript. Ea propter testatoris vltima volun-
tas tunc demum robur accipit , si sit legitima,
i. e. legibus conformis, l. 4. ff. *qui testam. facer.*
poss. alias , si contra iuris dispositionem testa-
mentum est conditum , illud , quod in eo con-
tinetur, non subsistit, sed idem, ac si plane nul-
lum esset factum, habetur , l. 5. C. *de legib.* cum
sint paria, aliquid plane non fieri, et non rite
fieri , arg. l. 6. ff. *qui satisd. cogant.* Atque
haec, quae diximus de omni iure , siue sit Ius
Ciuile Rom. siue Imperii, siue Prouinciale, siue
etiam municipale sunt intelligenda, cum quilibet
subditorum, secundum superiorum placita
et sancta, actiones suas debeat instituere , l. 7.
et 29. ff. *de legib.* Quae autem circa requisita
testamentorum custodienda veniunt, ex legibus
et constitutionibus satis constat, adeo , vt non
opus sit, ea omnia ex illis huc referre. Eius
tantummodo mentionem impraesentiarum fa-
cere nobis animus est, quod , si quis testamen-

tum iudiciale velit confidere, atque ob aduersam valetudinem ipse in iudicio comparere nequeat, sed illud domi ordinare eum oporteat, et testator, et Iudex id, quod leges iubent, probe obseruare teneantur. Et quidem quod Iudicis partes attinet, in foro Sax. El. iuxta *Decif.* 73. hoc constitutum nouimus, quod ille, praeter Actuarium, ad minimum duos Scabinos, si non ipse cum uno alteroue Scabino adefse velit, aut possit, regulariter alegare debeat, alias eiusmodi testamentum pro nullo declaratur. Quid autem si Actuarii copia haberi nequeat, num Iudex Notarium requirere, eique hunc actum, cum Scabinis expediendum, possit committere quaeritur? Hic casus Facultatis nostrae Iuridicae decisioni a D. J. C. S. Mens. Nou. 1728. fuit oblatus, sc. Praefectus L. rogatus, ut testamentum a J. S. conditum recipere, non solum ipse aedes priuatas adiit, sed etiam iudicem paganum, den *Land-Richter*, secum attulit, loco autem Actuarii Notarium Publicum Caesareum ad hunc actum requisivit, coram quibus testator supremam suam voluntatem exhibuit. Post eius mortem lis inter viduam et liberos circa relictam hereditatem oriebatur, et ante omnia, vtrum testamentum subsisteret, quaerebatur? Quam quaestione negauimus, moti his rationibus, 1) quod Actua-

Actuariorum testamentis iudicialiter conficiendis
necessario interesse, et quae geruntur diligenter et
fideliter actis debeat inserere, *Dicit. Dec. El. Sax.*
73.j.Dec.39.in fin. RICHT.p.1.D.30.n.25. BERLICH.
p.1.Dec.85. PHIL.ad Dec. El. Sax. 45.O.1.n.48.
quem in modum respondit etiam Fac. Jur. Lips.
M. Nou. 1714. 2) quod ille ad hoc iudicium,
quod ad eiusmodi actum expediendum roga-
tur, sit constitutus, et iureiurando deuinctus,
cap. II. X. de probat. Ord. Proc. Sax. El. tit.2.
circa finem vers. Wollen wir &c. Resol. Grau.
de an. 1661. von Just. Sachen §. 32. vti itidem
respondit laudata Fac. Mens. Dec. 1706. siqui-
dem, quod ad formam alicuius actus est praes-
criptum, illud nullo modo immutari, aut per
aequipollens suppleri potest, *BALD. in l. 20. C.*
de fide instrum. Accedit 3) quod munus actua-
rii a notarii officio sit plane distinctum, *Dec.*
El. Sax. 39. in fin. adeo, ut quae isti compe-
tunt, ab hoc expediri nequeant. Fluit ergo
exinde, Iudicem in testamento iudicali non
posse, in locum Actuariorum, Notarium adhibere,
vtut eius testimonio alias singularis fides tribua-
tur, vt etiam duorum testium vice fungatur,
MENOCH. de A. J. Q. l. 2. cas. 91. n. 3. Eadem
ratione iam antea respondit inclyta Facultas
Iuridica Vitembergensis Mens. Nou. 1695. et
Mens. Sept. 1720. His autem diutius immo-
rari

rari praeſens iſtitutum non patitur. Quare
potius ad id, quod ſcribendi occaſionem nobis
praebuit, conuertimur. Scilicet ex more re-
cepto de natalibus et ſtudiis

Nobilissimi et Consultissimi Candidati

**DN. IOANNIS GEORGII
KNOBLAVCHII,**

quaedam, eaque praecipua, nunc recenſenda
veniunt. Natus is est An. M. DC. XCVII. die
XXII. Decembris in agro Nifano, Marchiona-
tus Lufatiae superioris, Zittauiae, ex honestis
Parentibus, Patre, MARTINO KNOBLAV-
CHIO, ciue ibidem, collegii Opificii, quod vo-
cant, Laneatorum membro, Matre vero MA-
RIA, ex Rideliorum stirpe oriunda. Prima funda-
menta rerum diuinarum et humanarum in lite-
ris patrio debet Gymnasio, eiusque Praeceptoris
publicis, in primis Dn. KNEBELIO, M.
PITSCHMANNO, Beatis MIR O et WENZE-
LIO, sub quorum iuuenientia literis elegantiori-
bus et disciplinis bene informatus nostram Lipsi-
am, Musarum ſedem ſupra tria ſecula celeberrimam,
An. M. DCC XVII. ſe contulit, et in Phi-
losophicis Professoris MENZII, M. MULLERI,
nunc Directoris Gymnasii Zittauiensis, D.
RUDIGERI, et in primis D. MULLERI scho-
las

Ias sedulo est sectatus. His absolutis Professorem D. IO. BVRCHARD. MENCKENIVM, in Historia literaria, politica et D. CHRISTIANVM GODOFREDVM HOFFMANNVM, iam Facultatis Iuridicae in alma Viadrina Ordinarium, nec non D. GLAFFEY, in Historia Iuris et Iure publico audiuit. Cum autem imprimis studio Iuris se applicare constituisse, haud neglectis collegiis publicis B. Ordinarii MENCKENII, vt et Prof. D. RECHENBERGII, aliorumque, statim collegia priuata D. PHILIPPI, D. WEIDLINGII, D. SCHACHERI, et, post eius obitum, D. DINCKLERI ad omnes Iurisprudentiae partes, sine intermissione, frequentauit, iisque et examinatoria et disputatoria adiunxit. Relicta hac Philuraea, ad vicinam Academiam Fridericianam, quae Halae Saxonum est, An. M. DCC. XX. transiit, et in illa ab ore Professorum Ordinariorum, THOMASII, BOEHMERI, LUDOVICI, GVNDLINGII et WOLFFII pependit, anno vero M. DCC. XXI. patriam repetiit, et oblatam Gubernatoris duorum Iuuenum Nobilium de CANIZ et de ALBA spartam in se suscepit, eoque otio minime otiosus esse voluit, sed nostri nunc Ordinarii Dn. GRIBNERI Principia Iuris Nat. in nucleus redacta, Vitebergae M. DCC. XXII, vt et aliud scriptum sub titulo:

B

Philo-

Philosophisches Sendschreiben an Hn. Hof-
Rath, D.R.L von der in uns Menschen zwis-
schen Leib und Seele eingerichteten Harmo-
nie, ib. M. DCC. XXVII. edidit, aliaque, ast in-
edita, et adhuc in MStis asseruata, composuit.
Noluit autem soli theoriae insistere, verum
etiam praxin postquam antea hic Lipsiae D.
BIRNBAVMIVS ei viam ad illam stravit, et
D.GVST.HENR.MYLIVS ad practicum, vt di-
citur, Collegium Elaboratorium ipsum admisit,
cum illa coniungere, et clientum causas orare in-
stituit. Quapropter mandato Regio de Aduo-
catis in Lusatia superiore M. DCC. XXV. pu-
blicato, a Magistratu Zittauensi, praevio iura-
mento, in Aduocati, et Dresdae in Notarii mu-
nere est confirmatus, matriculaeque insertus.
Nunc autem redux huc factus, Collegium no-
strum adiit, et ab eo, vt ad summos in vtroque
Iure honores aditus aperiretur, modeste petuit.
Cui honestissimo desiderio Facultas nostra de-
esse noluit, adeoque illum ad consueta speci-
mina admisit. Rite itaque tentamine, vt et
examine rigoroso peractis, in quibus suam in
Iure scientiam nobis ex voto comprobauit, ni-
hil reliquum est, quam vt lectionem cursoriam
ad l. 2. ff. pro soc. die Mercurii, quae est XII. Se-
ptembris hora II. pomeridiana instituat, et alte-
ro die Iouis ab hora VIII. matutina ad XI. in-
augu-

auguralem Disputationem, de Zittauensi Com-
munione bonorum inter coniuges, eiusque pree-
cipuis effectibus in foro, exaratum in Auditorio
Petrino, sine Praeside habeat. Id quod
confestim sequetur ipse Promotionis actus,
quem hac vice Collega noster honoratissimus,
Dn. CHRISTOPHORVS DONDORF-
FIVS, Facultatis nostrae Senior, nec non Iu-
dicii Prouincialis in Lusatia inferiore Assessor,
concessa a Rererendissimo ac Serenissimo Prin-
cipe ac Domino, Domino HENRICO,
Duce Saxoniae, Iuliae, Cliviae, Mon-
tium, Angriae et Westphaliae, Epi-
scopatus Martisburgensis Postulato
Administratore, Landgrauio Thurin-
giae, Marchione Misniae, ac utrius-
que Lusatiae, Comite Principalis Di-
gnitatis Hennebergico, Comite Mar-
cae, Rauensbergae et Barby, Dyna-
sta in Rauenstein etc. Cancellario hu-

ius

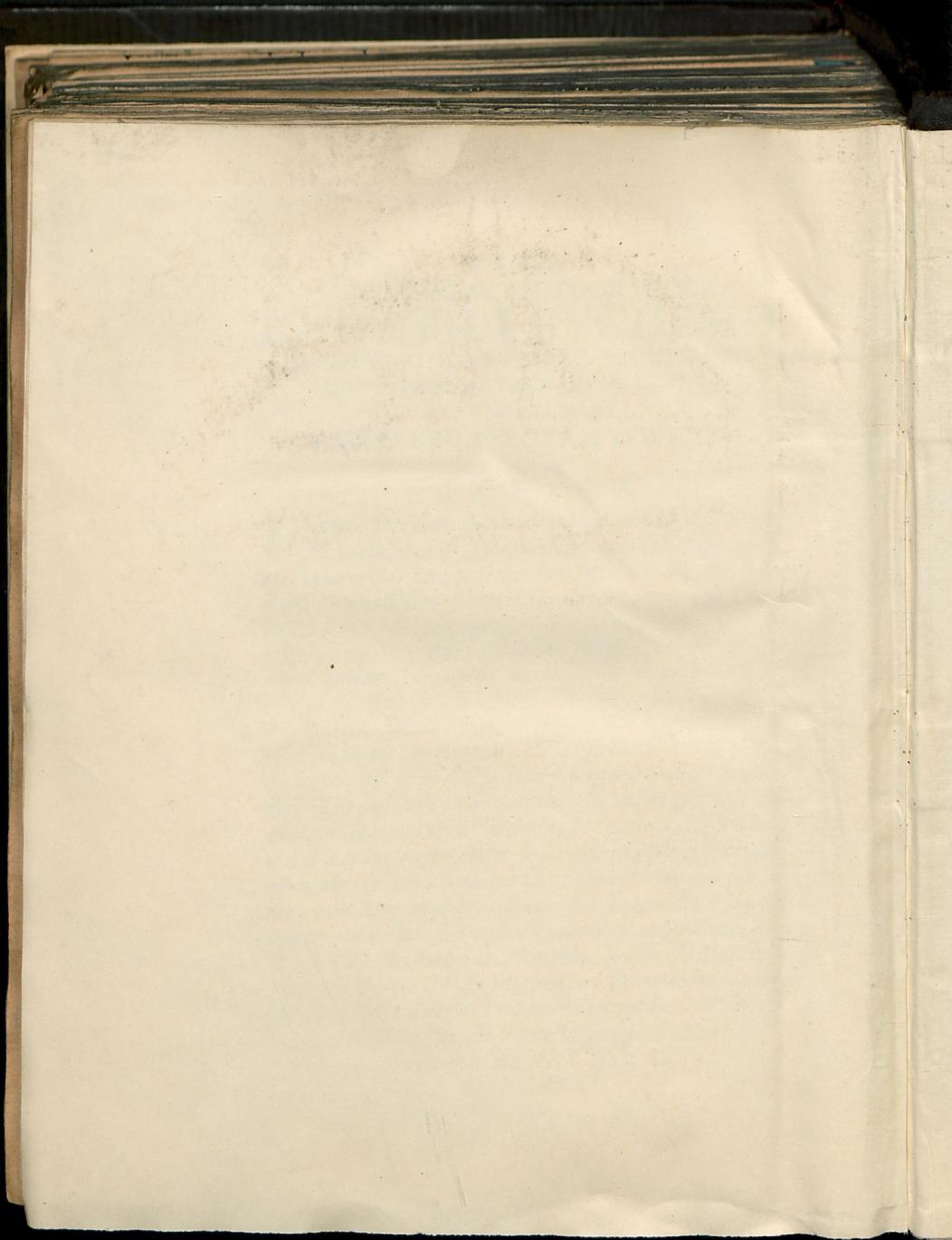
966

*ius Academiae Perpetuo, Domino
meo Clementissimo, potestate, Promoto-
ris munus a me, Pro-Cancellario, delegatum est,
expedit, et antea nominato IO. GEOR-
GIO KNOBLAVCHIO, praefito prius
sacramento iustitiae, in vtroque Iure Licentia-
ti, et mox Doctoris dignitatem conferet, simul-
que omnia priuilegia et immunitates, quae Do-
ctoribus nostris, attamen sine sessionibus et
suffragiis in Facultate nostra, competit, ei-
dem attribuet. Ut autem hic actus eo splen-
didior fiat, *Magnificum Academiae Rectorem,*
*Comites Illustrissimos, Proceres utriusque Rei-
publicae Amplissimos, nec non Generosissimos*
et Nobilissimos Studiosos ea, qua par est, ob-
seruantia et humanitate rogatos cupimus, ve-
lint illum praesentia sua exoptatissima conde-
corare, eique maiorem lucem accendere. Quam
gratiam et benevolentiam, Ordini nostro ex-
hibitam, mutuis studiis et officiis demererinon
intermittemus. P. P. Dominica XVI. post
Festum Trinitatis, A. R. S.
MDCC XXXI.*

LIPSIAE,
EX OFFICINA LANGENHEMII.

Leipzig, Diss., 1731 A-L

X 241 7843

B.I.G.

uerij vrey Notaries in Testamento judiciali
non supplet.

1731, 9th 19.

242

PRO-CANCELLARIVS
IOAN. CHRISTIANVS
KOENIGK,
IVR. VTRIVSQUE DOCTOR, ET FAC.
IVR. LIPS. ASSESSOR,
SOLENNIA
DOCTORALIA
NOBILISSIMI ET CONSVLTISSIMI
IO. GEORGII KNOBLAVCHII,
ZITTAVIENSIS LVSATI,
DIE XIII. SEPTEMBR. MDCCXXXI.
CELEBRANDA
INDICIT.

Farbkarte #13

